

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 150.

V Ljubljani, v ponedeljek 6. julija 1885.

Letnik XIII.

Pruska zastava pod našim cesarjem.

So reči na svetu, o katerih bi si navaden človek mislil, da niso mogoče! Kdor bi pa tako mislil o pruski zastavi pod našim cesarjem, bi se jako motil. Ona je ravno taka stvar, ki gotovo, če le ktera, med zgoraj omenjene reči spada, če že po drugem ne pa vsaj po svojem pomenu.

Res je, da smo prijatelji s Prusijo, z ravno tisto Prusijo, ki nam je pred skoraj dvajsetimi leti pri Sadovi in pri Kraljevem Gradcu pot pokazala, kje smo doma; toda to prijateljstvo nam pa vendar-le še ne daje pravice, da bi vsako slavnost, ktera se po naših krajih in po avstrijskih deželah priredi, s pruskimi barvami povelicevali, temveč je naša dolžnost, kot vedno zvestih Avstrijcev in presvitlему cesarju iz srca vdanih Slovencev, tako veleizdajsko povelicevanje po moči ovirati.

Za Slovence po deželi prebivajoče bo skoraj neverjetno, da se celó tudi v Ljubljani v tako znanih nemških in talmi-nemških krogih z največjim pompom goji najgrša veleizdaja z razobešanjem pruskih zastav in z govori, s kakoršnim početjem bi si bili očetje dandanašnjih izdajalcev omreženo stanovanje na Gradu zaslužili, a njih sinovom se niti las ne skrivi.

Če je tako preziranje avstrijskega čutstva dobro, ne moremo vedeti, bodo že vedeli gospodje, ki take nagajive provokacije dovoljujejo; če je pa umestno, pokazala bode bodočnost.

Spominjamo se pa, da je pred leti pruska svojat nekaj enakega poskušala, a ranjki magistratni svetnik Perona je rekel, da ni porok za mir in pokoj, če se razobesijo pruske zastave (saj tako se nam je pripovedovalo). Pripoznati mora ranjkemu vsak, da je bil skozi in skozi izveden in pravičen mož, zato je vedel tudi pravo vkreniti, da ni bil žaljen čut vdanosti Slovencev do naše cesarske rodovine.

V soboto popoldne razobesile so se v Ljubljanski kazini pruske zastave, ker je nemški „Turnverein“ od nemškutarskih gospej (!) nek trak v dar prejel ter ga na svojo zastavo pripenjal. Kdo jim

je pruske zastave razobesiti dovolil, ali so brez pravega dovoljenja tako postopali, tega ne vemo. S tem se je Slovencem Avstriji in cesarju zvestim naravnost v obraz bilo in to gotovo tudi nameravalo, ker domoljubni Avstrijec, bodi si tudi Nemec, tega gotovo ne bode storil.

Spominjali smo se, da je ravno 19 let, odkar nam je stala pruska zastava pred Nahodom in Kraljevem Gradcem sovražna nasproti, kjer se je tudi kranjskih mladenčev mnogo borilo in tudi častno padlo. Pod to zastavo so Prusi pustošili česke, moravske in avstrijske dežele in mesta; nam vzeli kos zemlje ter naloži 30 milijonov vojaških stroškov, ki jih je Prusija v žep vtaknila. Druzega ne omenjamo več, da ne ponavljamo krutih tadanjih ran, in glejte, sedaj se ta sovražna pruska zastava v sredi Avstrije in zvestih Slovencev šopiri in proslavlja!

Kdo bo toraj v očigled te preteklosti zameril, ako Slovenci niso mrzlega srea ostali? Ravno nasprotno! Zaničevanja, najvišega zaničevanja bili bi vredni postali, če bi bili tako zasramovanje mirno gledali, ktero Avstriji sploh, Slovanom pa še posebej na vso moč v obraz bije. Čisto naravno je bilo toraj zvižganje in sikanje, ki ga je v soboto večer v očigled veleizdajski demonstraciji napravilo nekaj narodnjakov v „Zvezdi“. Talmi-nemci na kazinskem vrtu žalili so avstrijsko čutje, slovenska mladina se je z zvižganjem nad tem maščevala; ona se je za čast Avstrije potegnila, saj gotovo družega namena niti imeti ni mogla, sicer bi se bilo kaj družega pripetilo. Pa ni se; razun izraževanja nevolje so Slovenci (še vroče-krvna mladina) mirni ostali.

Manj častno pa je postopanje nemškega viteza Antona Gariboldija, ki je s palico iz vrta venkaj pridivjal in bližnje Slovence po glavi tolkel in ono eskramarja Pirkerja, ki je nekega slovenskega peveca s palico po glavi česnil. Ljudje to videti, segli so takoj — po humorji, rekoč: „No heut' rauff a mol die noble Welt!“ Kaj bo nemška inteligenca na to odgovorila? Omeniti nam pa je in to jako odločno, da od Slovencev niti jeden mignil ni, in niti mazinec ni pridvignil niti v obrambo, niti v napad, kar popolnoma odobrujemo, ker je

vsled tega talmi-nemcem pred sodnijo vsak izgovor vzet, da so bili oni napadeni. Da nikah izgrediv in neredov ne moremo in ne bomo priporočevali, se umé samo po sebi. — Enako časten je bil govor nekega profesorja, kakor smo slišali, ki je med drugo neslanostjo napil „einen echten deutschen Gruss jenen wackeren Deutschen, welche am hiesigen Boden für die Vergrößerung des deutschen Reiches kämpfen.“ Jako lepo od avstrijskega profesorja!!

Kaj bi pa bilo, če bi se v enakem slučaju, v čitalnici razobesila velika ruska zastava med male avstrijske prav s tisto, da, še z večjo pravico, kakor se je v kazini v soboto pruska? Z Rusi smo ravno tako prijatelji in bomo še vedno bolj, kakor pa s Prusijo, in bi ta ali oni napijal vrlemu „Sokolu“ itd., v tem smislu na Rusijo, kakor se je v kazini napijalo turnerjem gledé povelicevanja Prusije? — Zapri bi čitalnico in govornika, razrušili bi „Sokola“ in še kaj družega in to po pravici, kajti veleizdaje bi se vdeležili. Ravno to godilo se je v soboto v kazini, kjer so sicer tudi jednega zapri, toda ta ni bil veleizdajski čvekač, ki je na razširjanje Prusije v Ljubljani napijal, temveč nek Slovenec je bil, ki je na tako grozovito zabavljanje — zvižgal. Če je zvižgal? (Spustili so ga bili precej). Ali ni to narobe svet?! Ljudje, ki se za svojega cesarstva čast potezajo, se vlačijo po zaporih; kivičniki in veleizdajice pa, ki so vse to zakrivali, delajo na dalje na čast Prusije — brez ovir! Še ponavljamo, da ne moremo in nočemo nereda zagovarjati; a to, kar vsemu temu povod daje, se vendar ne sme dovoljevati.

Ker smo že ravno pri poglavji, kako se na Kranjskem veleizdajstvu potuha daje, naj memogredé še omenimo, da je v nedeljo teden v Trziči iz nad poslopja c. kr. okrajne sodnije vihrala pruska zastava. C. kr. okrajni sodnik ondí je g. Pichler, ki je bil poprej za c. kr. pristava v Kamniku.

Tukaj imamo le dvoje vprašanj. 1. Ali ni to največja nespodobnost (da več ne rečemo), ako raz c. kr. sodišča, kjer dvoglavni avstrijski orel peruti razprostira, visi črno-rudeče-rumena pruska zastava?

LISTEK.

Slika iz črnega dela sveta.

Henrik Stanley, je bil rojen 1840 pri Denbigh v Wales, l. 1871 poslal ga je „New-York-Herald“ v Afriko, da poišče Livingstoneja, 3. novembra 1871 najdel ga je v Udžidži in preiskoval ž njim severni rob jezera Tanganjika in dežele na njega vzhodnem bregu. Leta 1874 poslala sta ga „New-York-Herald“ in Londonski „Daily Telegraph“ v drugič v osrednjo Afriko, to pot je dokazal, da je Sualaba tista reka, iz ktere dobiva Kongo svoje vode, po ti reki se je vozil notri do nje izliva. L. 1872 je pisal: „Kako sem jaz najdel Livingstonea“ in leta 1878: „Preko temnega dela sveta“. Nedvomno je on najodličnejši preiskovalec Afrike.

Prvo potovanje Stanley-evo je bilo zgolj dobičkarija. Ko je bil namreč v Parizu, pride k njemu Mr. Bennet, lastnik „New-York-Heralda“ in mu naroči, naj bode pri otvorjenji Sueškega prekopa, potem naj se pelje po Nilu, naj poižvé o osodi Bakerjevi, naj obišče sv. kraje v Jeruzalemu in preko Carigrada in Krima naj potuje na Kavkaz, naj pre-

brodi Kaspiško jezero in preko Perzije in Indije naj gre v Afriko, kjer naj poišče Livingstonea.

Stanley je izvršil to nezaslišano zadačo, in to je neslo toliko, da je založnik imel iz teh poročil 50.000 dolarjev dobička. Razume se tedaj, da sta leta 1874 „New-York-Herald“ in „Daily Telegraph“ dala potniku dovolj pripomočkov, da je šel na svojo roko deželá iskat. Stanleya sta spremljevala dva Angleža, brata Pacok in zamorski deček Kalulu, ki je bil izgojen v Londonu in ga je spremljal že pri prvem potovanji.

Hrabri preiskovalec je vredil svojo karavano v Sansibaru in nastopil je potovanje novembra l. 1874 s 300 možmi iz pobrežnega mestica Bagamoyo. 25. februarja 1875 je stal že na južnem bregu velikega jezera Ukerewe (Viktoria Nianza) prav na tem kraju, kjer ga je l. 1858 najdel Speke; od marca do maja je vsega obvozil. Na tem potovanji obiskal je kralja Mtesa, ki je gospodoval nad kraljestvom Ugando dveh milijonov prebivalcev in ki je bil pridobljen za katoliško vero l. 1879. Manj izobraženi divjaki otoka Bambireh pa so potegnili ladijo na kopno in žugaje so strašno zakričali na boj. Le komaj se je rešil Stanley in se maščeval ter napa-

del v rednem boji prebivalce tega otoka, pri tem je njih ostalo 42 mrtvih in 100 ranjenih.

Na potu k jezeru Mwutan, kamor je prišel 11. januarja 1876, je videl na meji dežele Unjoro goro Gambaragara, ki je visoka 4—5 tisoč metrov, ob njej prebivajo ljudje evropske polti. On pripoveduje, da je nekaj njih videl. Hvalil je njih lepoto. Lasje so skodrani in malo rumenkasti. Poteze na obrazi so pravilne, ustnice drobne. Ako ne bi imeli las zamorcev podobnih, rekel bi, da so Evropejci ali Azijatje bolj svitle barve, n. pr. Širci ali Armenci.

Obrnili so se potem na jug; pri tej priliki so spoznali pritok jezera Ukerewe, Kagero ali Kitan-gule, ki se razvija iz jezera Aleksandrovega. To jezero je pravi izvor Nila, in je med 2. in 3. stopinjo južne širjave in pod 31. stopinjo vzhodne dolžine od Grenwicha.

Ker popotnik zaradi bojnega obnašanja divjakov ni mogel doseči jezera Mwutan, prebrodil je s svojim razkladnim čolničem „Lady Alice“ jezero Tanganjika od dne 27. maja do 11. junija 1876. Isto tako se je vozil nekaj časa na njegovem odtoku na reki Lukuga, ktero je najdel Kameron. 1. avgusta je bil zopet v Udžidži. Prehodil je 800 zemljepisnih

Mar li smo že podaniki v Prusiji? Mar li je bil l. 1883 presvitli cesar Franc Jožef zato v naši sredi? Mar li smo mu zopet zvestobo in vdanost zato zatrjevali? 2. Kakošno zaupanje bo imel in more imeti naš narod še do c. kr. okrajnega sodnika, če vidi njegovo očitno pristranost! Žalibog, da se možje, ki bi morali stati visoko nad strankami, kakor se orel po zraku vozi nad pokrajinami, tako ostentativno Slovincem in Avstriji nasprotni. In to čedalje bolj pogosto! In vendar mirno uživajo taki možje visoke plače iz žepov ubogih avstrijskih davkoplačevalcev, znabiti se še ravno zato višje pospnejo! Žalostno, naj bi tako res ne bilo.

In konečno moramo še omeniti, da je nepriстойno — da, tudi jako pohujšljivo za mladino — da se pri takih prilikah nekteri nemčurski profesorji toliko javno izpostavljajo. Je li bilo tega treba pri osnovi „šulferajna“ v Tržiču? Je li bilo treba, da sta se v soboto toliko izpostavljala profesorja Gartenauer in Binder (slišali smo še nekaj imen, kar je vendar komaj verjetno)? Res grdo in nesramno, da taki gospodje ne vedó — še slabše, če nočejo vedeti — kaj se spodobi ali ne, kaj je dostojno ali kaj nedostojno. Kako naj mladina take učitelje spoštuje? Kako naj visoka vlada pravega vspeha od šol pričakuje, če take nesposobne ljudi vedno pri učiteljstvu pusti. Naj se že vendar enkrat tu resnobno postopa, kakor tirja blagor države in blagor javnih šol!

Oziraje se na vse to, nam družega ne ostaja, nego priznati, da se pri nas pod Taaffejevo vlado tako čudne in nerazumljive reči godé, o katerih se marsikomu pod Schmerlingom, Beustom, Lasserjem niti sanjalo ni. Kedaj bode boljše, kedaj se v Avstriji Slovanstvo svojemu cesarju iz celega srca vdano ne bode več zasramovalo s pruskimi zastavami, to pa večni Bog vé, naš razum je prekratek!

Za otroke nekaj.

(Beseda ob pravem času.)

Tudi za otroke se piše v političnem časopisu? O da; kmalu bote videli zakaj. — Nobeden do sedaj, odkar sije blede luna na zemljo, ni še trdil, da bi otroku ne bilo treba nikake vzgoje. Toda kakšne, to dela nekterim preglavico, da bi se jih smela usmiliti tudi mrzla luna.

Nekteri namreč so gledé vzgoje strašno omejenega in priprostega razuma. Oni pravijo tako: Na vsak način je treba, da so na svetu dobri ljudje, slabih ne potrebujemo. Zato je treba otroka tako vzgojiti, da je dober. Da dosežeš ta namen, rabi vse pripomočke, da bode otrok postal dober. Kaj pa je to: dober? To že vsak vé, saj nas uči tega pamet, vera, postava. Ako tedaj kdo vzgoji otroka tako, da postane dober, ga je prav vzgojil. Ako pomaga palica v ta namen, naj se rabi palica; ako je koristno nad otrokom vedno paziti in ga odvracati od družine, treba je to storiti, da postane otrok dober. In še to pamet imajo ljudje, ki tako mislijo, kakor sem popisal: da otrok ni kar sam po sebi dober, ampak včasih zeló hudoben, da je torej treba hudobijo pregnati. — Kako priprosta pamet!

Glejte, vse kaj drugega je iznašla novejša izbistrena, vere očiščena pamet! Otrok da naj se vzgojuje tako, da bo postal dober? Kaka bedarija! Otrok je že dober sam na sebi, saj je človek in ima tedaj vse človeške lastnosti. Kar je pa človeško, je popolno, naj si bo karkoli. Vse, kar stori človek, je dobro, je mnogo vredno in edini namen človekov je, da ostane človek. Zarad tega tudi vzgoja ne more imeti drugega namena, kakor pustiti, da otrok ostane človek. Naj se razvija popolnoma po svoje; trmasti otrok naj le ohrani svojo trmo, kajti trma je človeška lastnost in kako bi bilo obžalovati, ako bi se ta dragocenost izgubila od človeškega rodu. Zlasti pa naj one plemenite in pristno-človeške lastnosti otroku ostanejo: napuhnenost — hočem reči — samosvoj ponos, mesenost — to se pravi: zdrava in neprecenljiva človeška čutnost, ta prekrasni biser v naši naravi! — maščevalnost — pravilno: želja braniti samega sebe itd. Vse to mora v človeku, v otroku ostati in zato ne smé niti vetrič pihnuti od nikoder, da bi mu kak lasek nagnil na drugo stran, kakor ga je položila narava. Vsa naloga vzgojevanja obstoji v tem, da se odstranijo vsi nasprotni vplivi, zlasti pa ono nepametno vplivanje, da bi otrok postal dober.

To je nauk novejših vzgojevalcev po Rousseaujevem kopitu. Kakor vidimo, je vsa modrost ta: da je vse, kar prihaja od človeka, dobro, popolno; človek tedaj je absolutno popolno bitje in če je na pr. Göthe kako nedolžno deklico za nos vodil, je bilo to posebno popolno, ker se je v tem razodevala človeška narava v vsej svojej lepoti. Omenil sem Göthe-ja zato, ker tudi on jasno oznanjuje omenjeni nauk.

Vem, da se nekterim zdi čudno tako razlaganje, celó onim, ki delajo do pičice po imenovanih načelih. In vendar trdim, da sem stvar popolnoma zadel. Obljubim, da se bom potrudil natančno pokazati, kako veljá v vzgoji načelo to skoro vseskozi. Za sedaj samo opomnim: Zakaj pa ne pustite, da bi se otrok zgodaj učil krščanskega nauka? Zakaj je odpravljena v šoli palica? Zakaj se podaja otrokom dandanes, kar se je le mogoče izmisliti in ne najprej to, kar stori otroke dobre? Zakaj je na univerzah popolna svoboda v podučevanju in učenju, kakor da bi dovršen osmošolec mogel soditi že o najimenitnejših učenjskih problemih in bi smel o vsem slišati, ako razume ali ne?

Nekdanja vzgoja je gledala samo na to, da bi človeka osrečila za ta in za oni svet. Prepričani so bili vzgojniki te vrste, da ni treba človeku vsega vedeti, da mu mnogokrat le škodi, ako več vé, kakor je treba; vodila jih je misel, da je pri vzgoji gledati mnogo bolj na voljo otroško, kakor pa na pamet. Dandanes pa veljá pravilo: Le odprite mladini vsa vrata, da gredó, kamor hočejo, le prostost ji dajte, da lahko dela po svoje, dobro ali slabo — je vse eno, da je le človeško.

Zakaj pa tako? Zato, ker je po naukih novih modrijanov človek sam — bog in ker prejšnjega krščanskega Boga ni več, zato tudi ne več greha, ni dobrega, ni slabega, ampak samo še — človeško.

Taki nazori se tedaj dandanes v dejanji veljavni prikrito in ne prikrito. Groza nas bi skoro

moralo biti in zdi se mi ko gledam mladino na tej pogubni poti, kakor da kliče: rešite nas.

O, ko bi mogla mladina umeti te moje besede, ko bi otrokom mogel dopovedati, kar se ne dá dopovedati odraslenim! Otroci bi slušali, odrasleni — stariši in drugi vzgojevalci so trdovratni.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. julija.

Notranje dežele.

Nismo se motili, ko smo nedavno pisali, da bode letos že pri *adresni debati* v državnem zboru srdit boj nastal za domovino — kaj še, za prazno slamo. Pričeli ga bodo levičarji in so ga že napovedali. Obljubili so pa ob enem tudi vse težje in najtežje topništvo s seboj pripeljati, če bi se dala trdnjava, ki jo oklepa železni obroč, morda vendar-le kje prebiti in luknja vanjo napraviti. Tako se bodo neki ravnili, da bodo „cunje na vse kraje letele“, kakor se neki nemško-liberalne novine že sedaj izražajo. Časnikarjem toraj zanimivega gradiva nikakor ne bo manjkalo. Bolj zanimiva, kakor adresna debata, bode verifikacija ali potrditev nekterih okrajev po naših planinskih nemških krajih. Ondi je letos na občno začetje več c. kr. uradnikov in c. kr. profesorjev ter družih c. kr. državnih mož vladi grofa Taaffeja jako odločno hrbet obrnilo in so strastno agitirali in tudi sami glasovali za Taaffejeve vlade sovražnike, za tiste možé, ktere je presvitli cesar leta 1882 sam imenoval fakično opozicijo. Tukaj se mora pokazati, kaj prav za prav vlada grofa Taaffeja sama o sebi misli in kako da hoče postopati z njenimi sovražniki. Ako ji je kaj na dobrem imenu ležeče, morala bode pokoriti nepokorne ji uradnike, ako ne, potem pa tudi ni gotovo, če bode Taaffejeva vlada še dolgo na krmilu, ker, če je kraljestvo razdvojeno, kako bode obstalo? Kako pa da more minister Taaffe to preslišati in pregledati, nam je popolno nerazumljivo.

Jutri 7. t. m. pričnó se na Dunaji ministerske konference zarad *avstro-ogerske pogodbe*, kteri leta 1887 desetletna dóba poteče. Iz tega namena odpotovali so danes trije madjarski ministri na Dunaj: prvi minister Koloman Tisza, finančni minister grof Szapary in trgovinski minister grof Széchenyi, da se dogovoré o pripravih, posebno o tistih, ki se bodo dotikale carine in njene novele. Pri tej stroki se bodo ministri to- in onostranlitavski morali ozirati na Bismarka, kaj bo on rekel. Ali bo še nadalje Avstriji nasproti obdržal carinsko vojsko na površji, ali pa bo morda kaj prijenjal, če je sprevidel, da s tem le nemškega kmeta tepe. Kakor se čuje, bo menda Bismark carinski pritisek opustil in se bo skušal Avstriji, kolikor se bo le dalo, približati. Da bi pa vsled tega Avstrija in Nemčija morda kako carinsko zvezo sklenili, na to ni misliti, ker bi s tako zvezo lačna vrana (Avstrija) sito (Nemčijo) pitala. Če tudi bi bila posebno avstrijskim Prusjanom taka carinska zveza med Nemčijo in Avstrijo kakor nalašč po volji in bi celó lepe kose Avstrije morda za njo žrtvovali, jo sedanja konservativna večina vendar le ne bo dovolila. Pač pa bi se dala napraviti nekaka pogodba, na podlagi ktere bi vsaka država, kolikor bi se le dalo, na svojo korist gledala. To je pa ravno stališče, ktero hočejo ministri sedaj na Dunaji v pretres vzeti, da bodo vedeli pozneje se po tem ravnati.

Sedaj, ko imamo čas političnega spanja, jeli so se v levičarskih krogih zopet pečati z vprašanjem

milj. Marsiktere nezgode so zadele na tem kraju karavano.

Kozé so se začele, za kterimi je umrlo 8 mož, 43 jih je pobegnilo iz strahu pred človekožrci iz Manjula, v kterih deželo je sedaj pot peljala. Še celó Kalulu je zbežal, a dobili so ga zopet nazaj, vendar je pozneje vtonil v slapu reke Kongo. Ker ni šlo z lepo, je šlo z grdo, 32 upornikov so vklelili ter so nastopili pot v Nyangwe na reki Lualaba, v 40 dneh so dospeli do tje.

Stanley je bil toraj na meji čisto neznanega sveta, kteremu sta se umaknila Livingstone in Kameron. On pa, hotel je raje poginiti, nego povrniti se in je zapustil 15. novembra 1876, stoprav dve leti po svojem odhodu iz Bagamajo, Nyangwe; imel je s sabo 18 čolničev, ladjico „Lady Alice“ in živeža za šest mesecev; a še le čez devet mesecev in po drznem potovanju, ki ga skoro nima para, je zagledal 8. avgusta 1877 pri Bomi na izlivu Kongo atlantiški ocean ter se odpočil pri Evropejcih.

Kaj se pravi potovati po reki Kongo, sprevidi se nekaj iz zapisovanj, ktere nam podaja potovalec o površji tega porečja.

Porečje znaša 40.450 zemljepisnih štirjaških milj, med tem, ko ima Ren samo 3600 □ milj. Kolikor je preiskal Stanley reke Kongo od Nyangwe do

izliva znaša 390 milj, dolga je pa 630 milj. Viri reke Kongo so pod 10° j. š. v deželi Ubisa. Iz jezera Moero stopa pod imenom Lualaba, pri Nyangwe se imenuje Ungarava in je že tam 1400 komolcev širok. Tukaj so tudi slapovi, kajti jih je posebno veliko na ti rujavkasti vodi. Dostikrat je bilo prav težko ogniti se jih, ker se niso strinjale koristi divjih mejačev s zemljepizanstvom. Pozneje je bilo mogoče preko 62 slapov iti bolj v deželo, kjer so bili prebivalci bolj krotki. Skoraj le ob poglavitnem toku so bili prebivalci, zamorcem se je čudno zdelo, da se vozijo tujei po njih reki, ker ni nikoli rod prestopil kraj družega roda. Dalje ko je prišel, bolj ratoborni so bili črneci, in večkrat je cela vrsta čolničev potovanje vstavljala. Tako je enkrat napadlo 14 večih čolnov „Lady Alice“ in šest malih čolničev, v kterih je bilo 18 kozavnih in za grižo bolnih, ki so tedaj tako bile plavajoče bolnišnice. Vsaki dan smo tačas po dva ali tri mrliča potopili v globoke valove reke Kongo, tako poročá Stanley. Uboge sirote! kakšno je to življenje. Potovati in le potovati, da se najde grob.

Kritičen položaj je bil, ko so ga pri bojih poleg Vinja Ndžara najeti Arabljani popustili. Bal se je, da bi ga tudi zamorci ne popustili, a vodje so stopili k njemu ter rekli: „Beli mož z radodarno roko

je bil v vek naš oče. Vodil nas je varno preko velikih nevarnost in nas bode, ako Bog dade, pripeljal do svojih belih bratov k morji.“ 28. decembra 1876 je pregledal svojo malo četo, bilo jih je 146 oseb, mož in žen.

Bojevati jim je bilo jeden pot s 54 čolni in pri ti priliki so najdlji svetišče divjakov, Meskiti ali Pembe imenovano. To svetišče iz slonove kosti ni bilo družega, nego okrožena streha, ktero je nosilo 33 slonovih zobov. V sredi je bila štiri čevlje visoka malikovalska podoba, ki je bila zeló podobna človeku, a izdelana prav surovo. Podoba je imela črne oči, brado in lase in je bila pobarvana s svetlo rudečo barvo. Tam so vplenili potniki 133 komadov slonove kosti, ki je bila 18.000 dolarjev vredna. Pri vsem boji smo zgubili le enega samega moža.

Vrniti se v Nyangwe o tem ni bilo več govorenja, ker so slapovi za hrbtom pot zapirali, od druge strani pa se je bilo bati, da bode pri vsakdanjih bojih čedalje manj ljudi. Skusil je tedaj, nekako ukrasti se med otoci in pod 23. stopinjo vzhodne širine je vendar nahajal rod, njega poglavar ga je povabil, da naj stopi na deželo. Tukaj se je mudil tri dni in njegovi ljudje so se odpočili od bojev, v kterih so bili 26krat. Ker je najdel tu štiri puške, je iz tega sklepal, da zahod ni več daleč.

odkrha Galticje. Taista naj bi bila potem Avstriji nasproti v takšnem položaju in bi nekako takošne pravice imela, kakor je Hrvaška Ogerski nasproti in kakor jih ima kraljevina sv. Zvonimira proti kraljestvu sv. Štefana. Nemci mislijo ta položaj Poljakom s pomočjo Slovanom vsiliti. Po eni strani, tako pravijo, bodo skrbeli, da se bode s sedanji razmerami Poljakom, kolikor le mogoče malo dovolilo njihovih zahtev. V Galiciji je namreč še mnogo mnogo nepravilnih rek, ki veliko škodo delajo ob času povodnj. Nemci bodo pazili, da se tiste še dolgo časa ne bodo vravnale, za kar Čehi in konservativni drugi Nemci tako nimajo nič posebnega veselja. Vsled tega bo nezadovoljnost med Poljaki vedno večja, stranka nezadovoljnejšev rastle bo od tedna do tedna in preden se bode svet še prav za prav zavedel, prišli bodo Poljaki in bodo segli Nemcem v roko za lečnato jed popolne samouprave v smislu, kakor jo ima Hrvaška nasproti Ogerski. Bukovina se bode priklopila Galiciji in z njo vred od Avstrije otrgala, Šlezija pade pa popolnoma v nemško žrelo. Tako sodijo in računajo Nemci o Galiciji in Poljaki in tako mislijo z njihovo pomočjo zopet večino dobiti v državnem zboru. Za koliko da so se všteli, bode pokazal čas. Mi mislimo, da je narejen ves račun brez krčmarja. Če bi se pa Poljaki res od Čehov in Slovencev ocepili, potem pa pač ne zaslužijo slovanskega imena. Nadjati se je pa, dokler imajo še take moče, kakor smo jih v minuli dobi govoriti in v obče slovanski nalogi Avstrije soditi slišali, da Poljaki ne bodo poslušali glasú nemških Siren in bodo ostali pri avtonomiji, katero imajo že sedaj — med vsemi avstrijskimi Slovani največ!

Po časnikih pretresa se vprašanje, ali bi ne bilo umestno **Brnskemu županu** policijo odzvzeti in jo e. kr. državi izročiti, t. j. občinsko redarstvo poddržati. Najnovejši neredi v tem oziru so svet podučili, da je Brnsko mestno redarstvo jako pristransko, kar bi nikakor ne smelo biti. V Brnu živi poleg kakih 50.000 Nemcev poštenih 30.000 Slovanov in za vse te pri Brnski policiji, ktera le e. kr. Winterhollerju, ondašnjemu županu in velikonemcu, služi, nimajo pravične in prijazne besede. Kaj da bodo v tem smislu vkrenili pri vladi, se še ne vé; grof Schönborn, moravski cesarski namestnik, ki je na glasu pravičnega, peljal se je na Dunaj, pravijo, da bi se z ministrom Taaffejem posvetoval, mar li bi ne bilo dobro mestno policijo spremeniti v državno, ki bi bila strogo na paragrafe in državne postave vezana. Tako so storili z redarstvom po vseh večih mestih avstrijskih, kakor so Dunaj, Praga, Trst itd. Nekaj se za javno varnost v Brnu mora storiti. Najnovejši kravali ondi, poprej z delavci, sedaj z nemškimi pevci, so dokazali, da je javna varnost v slabih rokah in skrb za tisto zahteva, da pride v boljše. Skrb za to pa mora biti v prvi vrsti grofu Taaffeju in deželnemu e. kr. namestniku, ker nju zadeva vsa odgovornost.

Vnanje države.

Ljudem je težko vstreči; o resničnosti tega prepričal se je 1. julija tudi **laški** novi prvi minister Depretis, ki si je ob enem ministerstvo zunanjih zadev pridržal. Ko je bil zbornici naznanil, da bode v Mancinijevem smislu in liberalnem duhu dalje vladal, oglasil se je Odescalchi rekše: „Položaj je jako nejasen. Pričakovali smo novega naslednika Mancinija, pa smo dobili novega pravosodnega ministra. Kakošen pa je program Depretisov o zunanjih politikah. Trditev, da hoče v starem smislu vladati, ni drugega nego fraza. Kaj pa prav za prav hoče Depretis? Morda krépeje v zunanji politiki na noge se postaviti? Ali nam hoče mar naše fante iz

A vendar najhuje ga je še čakalo, ne gledé na to, da je potovanje dalje trajalo, kakor si je naprej preštevilil.

Odjadraje od gostoljubnega rodú so ga čakali zopet novi boji z roparji na vodi. Jezé se nad tatvino svojih ljudi, kar je bilo tolikrat povod preprirom, prepustil je domačinom pet ljudi, ki so bili potem usmrteni.

To je pomagalo. Divjaki so zeló zamerili Stanleyu, da si je zapisoval (po njih mislih čarobnosti) in so zahtevali od njega, da naj jim dá dnevnik, ki mu je bil najdražji zaklad. Dal jim je Shakespearea, ki ga je tolikrat tolažil in v blagor dežele je bil sežgan.

Nevarne skalnate brzice je premagal v divjem tiru na dve uri dolgost in je dosegel pešeni brod, kjer se izliva Nkerke v Kongo. Brzice so mu pogoltnile zamorca Kaluluta in Franka Pococka, ki mu je bil izmed vseh najljubši. Ko je Stanley tako zgubil 1 Evropejca in 15 zamorcev, obrnil se je zopet bolj v deželo, kjer je imel pred sabo še nekaj slapov.

Tega predrznega potovanja ne moremo prehudo soditi. Map ni bilo o teku vode, zaloge živeža so pojedemale, vsak dan so pred sabo imeli človekožree, ki so koprnili po ropu in moriji. Poleg tega je popotnik še mislil za gotovo, da bode kmalo zagledal konec reke in tako se odpočil truda.

Afrike domov poklicati?“ Sploh so z Depretisom jako nezadovoljni, da si je poleg prvosedništva obdržal tudi zunanje zadeve. Dvema gospodoma ne more nihče služiti, najmanj je pa kak minister za ta posel sposoben. To vidimo najbolje pri nas, kjer si je grof Taaffe poleg ministerskega predsedništva tudi poslovanje v notranjih zadevah prevzel in ga sedaj zaradi prevelikih družih opravil ne more, popolno in na občno zadovoljnost izvrševati. Organi njegovi so večinoma njegovi nasprotniki, ter delajo po svojem ali celó njemu nasproti; Nemci se ponasajo s pruskimi zastavami po naši Avstriji, ter zveste podložne dražijo; nemškemu Bismarku in njegovim pijonirjem, avstrijskim „Schulvereinovecem“ se napi-vajo zdravice, naš notranji minister grof Taaffe vsega tega ne more sproti zabranjevati, ker je z drugim delom preobložen. Prav tako obsodili so Lahi Depretisa in so mu svetovali, da naj ministerstvo zunanjih zadev drugemu izroči.

Ruskemu finančnemu ministru Bungetu se poje slava od belega pa do črnega morja, ker je silni mōri vrat zavil, ktera je ruski narod že od Petra Vélikega neznano stiskala in ga v vsakem oziru gledé gmotnega razvoja ovirala. Bil je to davek od glave ali kakor ga Rusi imenujejo podušni davek, kterega je moral vsak plačevati, kdor je bil kmet in ne sam svoj. Davek sam na sebi ni bil ravno tako velik, kajti navadno so ga plačevali vsak kmet od svoje glave, kolikor je imel ravno posestva v rokah, po 19 kopek do 3 rubljev in 32 kopek. Ker je pa na Ruskem za denar ravno tako trda, kakor pri nas, ostali so kmetje dostikrat ta davek na dolgu. Tirjal jih ni nihče, ker je vsa občina za-nje medsebojno porok bila, ali morali so doma ostati in venkaj niso smeli po postranskem zaslužku, dokler niso davka plačali. Vsled tega je bilo uboštvo vedno večje. Peter Véliki je sicer ta davek naložil, ker se je bal, da bi se brez njega ljudje premalo z zemljiščem pečali. Sedaj so pa sprevideli, da bode boljše za narod, ako se mu tudi ta spona hlapčevstva odvzame, kajti če kmet doma ne bo imel zaslužka, šel bo lahko denarja na tuje poiskati, kar mu do sedaj ni bilo mogoče, ker mu niso potnega lista dali, če je bil na davku dolžan. Država bo sicer zgubila blizo 50 milijonov rubljev vsako leto, toda kaj to; jih bo pa na drugi strani zopet pridobila s povišanjem drugega davka na povišane dohodke.

Sudanci so se nevspešnega in štiri leta trajajočega boja že naveličali in se Mahdiju kar od kraja puntajo, ki jih hoče zopet pod svojim praporom skupaj zbrati, da bi jih iz Omdurmana proti Egiptu peljal. Čuda ni, da so se mu začeli vpirati, kajti lakota jela jih je daviti, da je groza, ker lansko leto niso skoraj nič polja obdelali iz strahu pred Angleži. Kar je pa še bolj poglavitna reč — denarja namreč jim tudi že jako občutljivo primanjkuje. Kar so do sedaj še denarja imeli, izdajali so ga v Tunis in Tripolis za strelivo. Pač so ob takih okoliščinah umljive besede Mahdijeve, da so mu vjeti kristjani ljubši, kakor pa njegovi lastni ljudje. Mož se jih bo prej ko ne posluževal zato, da bode za nje mnogo odkupnine, toraj denarja prejel. Kajti, da bili bi se vsi, tudi misijonarji poturčili, menda ne bode pač nikdo verjel. Nedavno ga je obiskal Osman Digma, kterega je Mahdi silno veličastno in ob enem prijazno sprejel, podaril mu je s srebrom okovan meč in svoto denarja. Revščina med Mahdijevo bando je pa že tolika, da je več nego polovica njena naga. Mahdi sam nima drugega nego dolgo belo haljo. Obleke menda po celem Sudanu že za drag denar ni dobiti. Za odlikovanje svojih hrabrih pa Mahdi vse tiste žepne ure porablja, kar so jih njegovi vojaki po Chartumu naplenili in so jih morali vse

Pot po suhem je vodila naše potnike preko dežel malih vladarjev, ki so bili vsi razvajeni z darili v obleki, v žganih pijačah in biserih. Videl se je evropski vpliv, bližali so se koncu potovanja. Tudi od Stanleya so zahtevali črne darov, a ni imel ničesa več oddati. Šli so naprej, vendar brez prelivanja krvi in Stanley je slutil, da se bliža svojemu cilju. Poslal je listonoše v Bombo, tam so živeli angleški, portugalski in holandski trgovci. Agentje Liverpoolske kupčijske hiše so poslance sprejeli ter jim naproti poslali vsega v obilnosti. Tako je bil Stanley s tovariši rešen strašne smrti po lakoti. Od samega veselja niso vedeli, kaj bi začeli. Odpočili so si en dan, potem so šli naprej in so srečali poslanstvo evropskih naseljencev, ki so jim prišli nasproti in jim prinesli tudi kaplico dobrega vina. — Kraji ob Kongu so sedaj odprti Evropejcem, in kakor znano, nameravajo tam napraviti državo Kongo ter postaviti za pokrovitelja ali kralja (?) Belgijskega kralja.

Tudi katoliška cerkev obrača svoje oči na te kraje. Že pred 400 leti so bili Portugizi v ti deželi, mnogo oznanovalec sv. vere je že pomrlo po tih krajih, dandanes pa tekmujejo razni evropski narodi med sabo po teh sicer rodovitnih — a silo nezdravih krajih.

njegovemu zakladniku izročiti. Kakor je kdo zaslužil, tako pa dobi ali zlato, srebrno, ali bronasto uro v dar od Mahdija in jo mora na prsih pripeto nositi, kar je neodlikovanim strogo prepovedano. Tako pripovedujejo sedaj časniki; je li vse res, kdo bode vedel.

Mož, kterega je **sudaneški** generalni vikar, škof Sagaro določil, da bi bil vjete kristijane iz Mahdijevih rok rešil, je bil francoski pustolovec in časnikar Olivier Pain, kterega so Angleži iz sveta spravili s tem, da so na njegovo glavo razpisali 100 funtov šterlingov plačila. Olivier Pain odšel je iz Egipta s pismi na Mahdija dobro oskrbljen in je bilo med njim in francosko naselbino vse že določeno, da kedar bode Olivier Pain denar za odkup vjetnikov zahteval, ga bode takoj za njim poslali. 300.000 frankov so imeli že nabranih. Olivier Pain podal se je z beduinsko četo na dolgo pot do El Obejda. Ondi je zvedel, da se je Mahdi z vso svojo vojsko proti Chartumu dvignil. Hajdi za njim in v resnici ga je tudi došel. Olivier Pain si je kmalo znal Mahdijevo zaupanje pridobiti v tej meri, da ga je celó za svojega ministra napravil. To je pa pri Angležih smrtno sovraštvo zbudilo do francoskega časnikarja in razpisali so dve reči: 100 funtov šterlingov nagrade tistemu, kdor bi jim Mahdijevega ministra Olivierja Paina živega ali mrtvega v roke dal, za živega Oliviera Paina pa konopec. Ta nagrada provzročila je pri Beduinceh nekaj sličnega, kar stori pri lačni mački okrogla živahna miška, pri Evropejcih obrodila je pa splošno nevoljo. Ko je angleški zastopnik Baring o tej nevolji zvedel, je takoj na vse kraje brzojavil, da naj se Olivierju Painu dá prosta pot, koder bo hodil; žal, da je bil ta odlok že prekasen! Lačen Beduinec, ki je na denar, kakor vrag na dušo, prestregel je Olivierju Painu nekega dne pot in življenje. Vstrelil ga je, da si je 100 funtov prislužil. To zlodejstvo, ki je zaradi dobrega namena še večjega pomena, kakor bi bilo samo po sebi, imajo kramarski Angleži na vesti. njim se imajo zahvaliti vjeti misijonarji če niso še rešeni iz Mahdijeve sužnosti.

Izvirni dopisi.

Iz Mariborske okolice, 5. julija. (Vreme in marsikaj drugega.) Dasiravno letos nimamo hudih neviht, ampak večidel dež tiho in polagoma prihaja, bila je vendar na Petrovo majhna izjema. Takrat je namreč močen piš naglo prignal gost dež s točo vmes, ki pa ni škode naredila, in med tem je v Pobrežju v Reismanovo kočjo vdarilo in ravno pri obedu sedeča Krausova zakonska tako zadelo, da sta oba po eni strani otrpnela.

Okoličani so letos s češnjami imeli lepo kupčijo; ne le, da so jih cele vagone odposlali, bilo jih je tudi na trgu vedno po 20 voz in večidel so vse sprodali. Razun češenj tudi slive letos obilno obetajo, kar bo kmetom, ki itak od nikod ne morejo denarja dobiti, jako prav prišlo.

Kakor nam denarja vedno pomanjkuje, tako ga vsaj na videz morajo mestjani v obilnosti i meti, kajti vsako nedeljo, kedar v mesto pridemo, vabijo po voglih prilepljeni listi na različne veselice. ki so bojda tudi obilno obiskovane.

Predzadnjo nedeljo se je bil v mestnem vrtu produciral nekdo z zrakoplovom, ki se je res prav lepo vzdignil bil ter mirno v precejšnji višini čez mesto plaval. Ker so pa ljudje rajši od daleč plavajoč balon gledali, dobil je vodja zrakoplava premalo vstopnine ter ni mogel po volji pomagачev izplačati. Vsled tega bi bilo skoro do pretepa prišlo, ko bi ne bili redarji o pravem času reda naredili.

Zadnjo nedeljo pa je bil v mestnem vrtu velik „Volksfest“ z dvema bandama, tombolo, umetalnim ognjem, izpuščanjem poštnih golobov, plesom in različnimi veselimi igrami. Hrušča je bilo veliko slišati, toraj se je veselice moralo veliko ljudi vdeleževati.

Danes pa že spet ondi obhajajo svojo veselico veterani v spomin vstanovitve svoje družbe. Z godbo in strelbo je začetek že naznanjen. Gotovo bode spet mnogo gostov in mnogo dobre volje.

Po našem mnenji je že prav dobre volje biti, ali kar je preveč, še s kruhom ni dobro, in stara prislovica pravi, da dobra volja mošnje kolje. Morebiti je v pregostih dobrih voljah iskati nekoliko vzroka, da so v zadnjem času posestva mestjanov, ki so jih bili v prejšnjih časih v okolici pokupili, začeli bolj pogostoma prodajati in da se takrat navadno sliši, da se je posestvo komaj za toliko prodalo ali le za par goldinarjev več, kakor je imela hranilnica nanj vknjiženo.

Sicer pa take razmere morajo brez dvoma imeti več vzrokov, vendar eden med njimi utegne

biti pohlep po brezmerem razveseljevanji in preobilne dobre volje.

Domače novice.

(Slavnost sv. Cirila in Metoda), katero je priredila šišenska čitalnica včeraj na Kozlerjevem vrtu ob sodelovanju „Sokola“ in „Slavca“, obnesla se je kljub slabemu vremenu jako dobro. Prostorni vrt Kozlerjev je bil ves zaseden, uhod, veranda in salon pa so bili okrašeni s samimi slovenskimi zastavami. Vrh verande plapolala je med slovenskimi tudi cesarska črno-rumena. Nad uhodom v salon stala sta v zlatem okviru med zelenjem naša prva učenika, Solunska brata sv. Ciril in Metod. Slavnost, oziroma narodna veselica, razdeljena je bila na več točkov. Takoj za salonom bila je postavljena tehtnica, kjer je za 5 krajcarjev vsak lahko zvedel, ali je res „tako težak, da ga noben cent ne predvigne“, ali „da bi ga človek laglje prenašal, kakor pa poslušal!“ Nekoliko korakov od tega prevažnega in vse skozi dobro zastopanega prostora poskušali so strelec svojo srečo, pri kateri priložnosti je nek radovednež po lastni nepazljivosti v sredo čela dobil — svinčeno zrno. Na veliko srečo imel je tako trdo črepinje, da se je zrno ob ujo kar zbahalo, kakor mehka hruska; in družega žalega se mu ni zgodilo, ker je bil zdravnik takoj pri rokah. Za ojestostreleci bili so skakalci — povezani v vrečah. To vam je bila igra povsem podobna vojski, kedar se mala četa zakadi proti sovražniku ob enem sprejema pa njegov pozdrav svinčeni, ki mož za možem cepa pri divjem naskoku. Blizo deset bilo je 10 do 12 letnih junakov katerih vsak je hotel prvi prisluziti vabljen dar — dvojčico, toda žal, da se je vedno le jednemu posrečilo, ki je bil posebno spreten, drugi so vže med potoma skok za skokom obležali.

Pustimo té in pogledimo na prostor spredaj. Na desni ob verandi imeli so prostor peveci in „Sokol“, med katerimi so se posebno odlikovale zale Šišenske dekleta v belih pečah in črnih krilih. Lepa je Vam črno oblečena Lahinja v južnih Tirolih s črnim pajčolanom na glavi, ali stokrat lepše so naše dekleta z belimi pečami. Ostali prostori napolnjeni so bili kljub cedečemu dežju do poslednjega kotička s samimi Slovenci. Kozlerjev vrt bil je včeraj prava podoba „Vižmarskega taborja“. Petje so oskrbovali „Slavci“ in pa Šišenska čitalnica jako fino in na občno zadovoljnost pod vodstvom gg. kapelnikov Sohorja in Stegnarja, godba pa vojaška, ki je bila pa izvanredno jako skopa s svojimi komadi, posebno ob času „Sokolove“ telovadbe, kjer je vesela godba tako rekoč potrebna in k telovadbi pripadajoči del.

Ad vocem: „Sokolova“ telovadba nam je pač dolžnost vrlim „Sokolom“ telovadcem izreči najkrepkeje priznanje za izborne produkcije. Bili so to gg.: Magolič, Fink, Kališnik, Benčan, Lipovšek, Slovša, oba Verovškea. Telovadili so, kakor bi jih imel kdo na nitki. Slava jim!

Zvečer ob 7. uri spustil se je balon „Mongolier“ v zrak, ki je bil pa iz začetka jako trmoglav in se je le bolj ob zemlji plazil, kakor bi se bil hotel še posloviti, preden je odrinil proti Mozirji ter nesel Savinjskemu „Sokolu“ od Slovencev v Ljubljani zbranih in sv. Cirila in Metoda proslavljajočih srčen pozdrav. Slavnost završil je umetalni ogenj, petje in godba.

(„Sokol“) dvignil se je včeraj popoldne še le ob 1/2 4. uri iz čitalnice v Šiško h Kozlerju. Memo Maliča gredé opazoval ga je iz okna Nj. cesarska visokost nadvojvoda Viljem, e. kr. FZM. in topniški nadzornik. Pri Koslerji sprejela ga je sl. Šišenska čitalnica, na čelu ji gg. Drenik in Knez in pa Šišenska dekleta v belih pečah. Po medsobojnem ogovoru in odgovoru podal se je „Sokol“ na odmerjeno mu mesto, na kar je bil slavnosten sprejem „Slavca“, ki se je bil pod „Sokolovo“ zastavo, kakor brat-bornik bratu-boritelju pridružil v čitalnici.

(Današnji somenj sv. Petra) nam je pokazil silen dež skoraj popolnoma, ker nam je kupce odgnal. Kljub temu se je prignalo mnogo in lepe živine, kateri družega ni manjkalo, kakor kupea. Par lepih plemenskih volov, ki so spomladi veljali 160 gld., dobilo se je danes za 140 gld. Boljši v vsakem oziru, kakor goveji, je bil današnji konjski somenj, kamor so nagnali mnogo in prav lepe živine. Pa tudi kupcev iz Koroškega je bilo precej.

(„Ortsgruppe“ nemškega Schulvereina) mislijo na kranjskem razven Tržiča še neke druge ustanoviti. Opozorujemo naše rojake naj bodo oprezni in naj se vsakemu takemu početju korenito po robu postavijo, kajti „Schulverein“ pri nas družega ne dela kakor Prusiji pot pripravlja. Za ustanovo teh pruskih „ortsgrupp“ se posebno zanimajo nekteri tukajšni c. k. profesorji srednjih šol.

(C. kr. vojaška oskrbovalnica v Ljubljani) razpisuje oskrbovanje vojakov v Toplicah od 1. junija 1886 do 31. avgusta 1886 in v Ljubljani od 1. sept. 1885 do 31. avgusta 1886 s temi stvarmi: Seno, slama in drva. Ponudbena obravnava bo 13. julija 1885 v omenjeni oskrbovalnici (Verpflegsmagazin). Ta sprejema ponudbe, pa le pismene in zapečatene do 13. julija 1885, in sicer do 10. ure dopoldne, da pa tudi vsa razjasnila.

(Vabilo k rednemu občenemu zboru slov. del. pevskega društva „Slavci“), kateri bodo v nedeljo 12. julija v steklenem salonu Ljubljanske čitalnice, popoldne ob 2. uri. Spored: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Predlog odbora o premembi društvenih pravil. 7. Posamezni nasveti in interpelacije. — K mnogo-brojni vdeležbi vabi odbor.

(Umrli je) včeraj dopoldne po kratki pa hudi bolezni g. Valentin Zeschko, star 78. let.

(Popravek.) V sobotnem članku „Slovenščina in železnice“ je na drugi strani prve kolone v 38. vrsti od zgoraj izostalo nekaj besed, stavek se ima namreč tako-le glasiti: „Po Madjarskem imajo poleg nemških tudi madjarske, po Primorji in laških Tirolih laške vozne rede, le pri nas jih ni na južni železnici še nikjer opaziti. Vsa čast pa za nje c. k. državni železnici, ki jih je letos prvič vpeljala“, ki naj se blagovoljno popravi; enako naj se bere v 44. vrsti „se“ namesto „je“.

Telegrami.

Madrid, 5. julija. Za kolero zbolelo je na Španjskem 1639 ljudi, pomrlo pa 825.

Pariz, 5. julija. V Thiersu udrila se je streha v tržni lopi, dvanajst oseb je poškodovanih, od teh tri hudo. Courcy je brzojavil iz Hue, da so jim ponoči nenadno anamitski vojaki citadelo napadli. Napadovalce so prepočili. Courcy pravi, da se ničesar ne boji in je na vsakojako obrambo pripravljen.

Za kapelo ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali čē. gg.:

Peter Grasselli, mestni župan, ...	5 gl. — kr.
J. R. Milic, tiskar, ...	4 „ — „
Martin Malenšek, duh. pomočnik pri sv. Petru, ...	3 „ — „
Anton Urbas, kanonik in stolni župnik, ...	5 „ — „
L. O.	3 „ — „
Martin Korošec na Skaručini	2 „ — „
Matevž Lipovšek, duhoven v pok. v Kamniku, ...	2 „ 25 „
Blaž Muhovec, kaplan v Kamniku, ...	1 „ — „
Ivan Murnik, trgovec v Kamniku, ...	5 „ — „
Andrej Pavlič, župnik v Radečah, ...	5 „ — „
Ivan Poljanec, e. k. gimn. profesor v Rudolfovem	2 „ — „

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

6. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 60 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ — „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	861 „ — „
Kreditne akcije	287 „ 50 „
London	124 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 85 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 88 „
Nemške marke	60 „ 95 „

Umrli so:

V bolnišnici:

30. junija. Matija Pezdur, gostič, 60 let, Marasmus.
1. julija. Ana Žgave, dekla, 23 let, kron. tuberkuloza.
3. julija. Martin Golob; sitar, 45 let, vodenica.

Tuji.

3. julija.

Pri **Maliču**: J. Ostermann, zasebnik, s soprogo, z Dunaja. — Frano Anreiter, fabrikant, s soprogo, z Dunaja. — Leopold Felber, trgovec, z Dunaja. — Franc Nerad, trg. pot., z Dunaja. — Katarina Mettel, zasebnica, iz Trsta. — Rozalija Leghissa, zasebnica, iz Trsta. — Josip Rota, zasebnica, z družino, iz Trsta. — Tropiani, zasebnik, iz Trsta. — M. Kapsch, zasebnik, iz Novega mesta.

Pri **Stonu**: Jos. Marböck, e. k. pristav dež. sodnije, z Dunaja. — Bernard Weiss, trgovec, z Dunaja. — Henrik

Edler, trgovec, iz Českega. — Dr. Anton Minkš, zdravnik, s soprogo, iz Brodinja. — Vojteh pl. Hirsch, e. k. podpolkovnik, iz Trsta. — Karl Pavič, nadzornik, iz Trsta. — Jeglič, zasebnik, iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: C. Eisenstädter, zasebnik, iz Oberwartha. — Henrik Toman, zasebnik, iz Gorice.

Pri **Avstrijskemu caru**: Frane Veseljak, e. k. nadporočnik, iz Galicije. — Klemenčič, e. k. uradnik, iz Trsta. — Ig. Margelini, trg. pot., iz Celovea.

Dražba zapuščinskih reči.

V sredo 8. julija in četrtek 9. julija t. l. vselej začetek ob 8. uri zjutraj, prodajali se bodo po pokojnem župniku gospodu Janezu Schullerju na Trebelnem in na pristavi v Bajhovci na javni prostovoljni dražbi pridelki na polji, tudi v vinogradih, vino, živina, že pospravljena mrva, vozovi in druge premakljive reči — in sicer: v sredo poljski pridelki in živina v četrtek pa kar ostane.

C. kr. okrajno sodišče Mokronoško

1. julija 1885.

(3)

„Homeriana“ imenuje se zdravilna rastlina, ki je gotovo dobra pomoč za vse bolezni v prsih, plućih, vratu in pri naduhi! Zdravniki so jo poskušali in priporočili. Zavitek za dva dni velja 70 kr. in le tisti so pravi, ki imajo vtisnjeno zgornjo varstveno znamko. (3)

Na Kranjskem se dobiva v lekarni G. Piccoli v Ljubljani na Dunajski cesti.

Knjižico pa, v kateri so čudoviti vspehi homerijanskega čaja opisani, po zdravniških preiskani in potrjeni, pošilja proti pošiljavi 3 petkrajarskih mark za pisma zgoraj omenjeni lekarnar ali pa pripravljavalec tega čaja, Pavel Homero v Trstu, ki je zdravilno moč te rastline prvi zasledil, brezplačno.

V nobeni hiši naj ne primanjkujejo sledeča

poskušena zdravila.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostebolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Piccolijeva esenca za želodec.

Ta esenca je narejena iz rož, in je zato tako priljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pism in zdravniških spričal, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v želodeci in v trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprtje, hemorojide, zlatenico, glavobol itd. ter je najbolje zdravilo za otroke zoper gliste. Steklenica 10 kr., kdor jih več vzame dobi ceneje.

Najboljše in najplivnejše pravo norveško pomuhljevo jetrno olje proti mramorici, rrahitisi, pljučnici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica po 10 kr., 100 koščkov 60 kr. 1000 koščkov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Prave od Nj. e. kr. Velikanstva cesarja Jožefa II. privilegirane kričistilne kroglice od lekarnar Pserhofer na Dunaji. Škatljica 21 kr., jeden zavoj s 5 škatljicami 1 gld. 50 kr.

P. n. občinstvo se svari proti ponarejanju teh kroglic.

Zeliščni prsni sirop,

pripravljen od G. Piccoli-ja, lekarja pri Angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim vspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice.

Ne zamenjati z rudečim sokom, ktereга pod tem imenom prodajajo. Pravi sok mora temno rudeč biti. Steklenica 36 kr.

Salicilna ustna voda,

in salicilni zobni prah lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani vzdržuje dober duh v ustih in ohrani zdrave zobe, okrepča čeljusti in je najbolje sredstvo zoper kostna gnjiloba in vse zobne ustne in vratne bolezni. — Vzame se pol žličice na pol kozarca vode za izplakniti usta po jedi, ali pa nekaj kapljic na mokro zobno krtačico, za čiščenje zob in čeljusti. Steklenica salicilne ustne vode 40 kr., 1 škatljica salicilnega zobnega praha 25 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni G. Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska. (19)